

Met dank aan de fotografen Tom Deckers en Frans Goossens

Kenmerkende ziektebeelden

- ¹ als eerste: verwelkende bloesems (terwijl de bloei nochtans nog niet ten einde lijkt ...)
- ² in een verder stadium: bruin-, zwartverkleuring van de bloesems, vruchten, bladeren en twijgen (als door 'vuur verschroeid')
- ³ Jonge aangetaste scheuten krullen helemaal om (en worden 'vaantjes', 'vlaggetjes', 'bisschopsstaf' genoemd)
- ⁴ Bloem, bladstelen en groene scheuten vertonen op sommige plaatsen slijmachtige afscheidingen (eerst wit, later oranje-bruin)
- Tijdens de winter vallen aangetaste bloemen, bladeren en vruchten niet van de plant
- Ook typisch: bij het aansnijden van de schors van de takken is er een oranjeachtige verkleuring onder de bast.

Aanpak van zieke planten

Genezing van de ziekte met chemische middelen (antibiotica) is niet mogelijk!! Laat U op dat vlak niets wijsmaken ...!

Bij de vaststelling van de ziekte moet U onmiddellijk ingrijpen, dat is zelfs wettelijk verplicht!

Ziektehaarden moeten opgeruimd worden door de zieke plantendelen weg te snoeien, tot minstens 50 cm (!) onder de zichtbare aantasting.

Doe dit op alle mogelijk manieren zeer omzichtig (zodat je de ziekte tijdens de werkzaamheden niet verder verspreidt):

- Vermijd alle contact tussen uzelf/uw gereedschap met de 'ziektebeelden' (vooral in de slijmachtige afscheidingen is de bacterie in grote concentraties aanwezig)!
- Vermijd dat je met je snoeimes gezond weefsel infecteert! Tussen twee 'knippen' met het mes door, moet je altijd je mes ontsmetten (bijvoorbeeld in overdunde Dettol).

Bij te grote infectie root U de boom of struik beter helemaal. Onthoud in het geval van bacterievuur dat zachte heelmeesters stinkende wonden maken.

Wat met het weggesnoeide of gerooide hout?

- Vermijd alle contact tussen weggesnoeid hout en de resterende gezonde planten(delen). Hoe sneller je het geïnfecteerd hout in een afgesloten verpakking krijgt, hoe beter.
- Geïnfecteerd hout moet vernietigd worden en mag geenszins een tweede leven in de tuin krijgen. Composteren of versnipperen is dus uit den boze. Verbranden is verreweg de beste optie. Ter plekke verbranden is echter wettelijk niet zo evident. Volgens de Vlaamse wetgeving kan het, als U op meer dan honderd meter afstand van huizen, bossen, boomgaarden, hagen, graan, stro, ... blijft. Maar dikwijls bestaan er gemeentelijke regelingen die nog strenger zijn! Alternatief is om het snoeihout in een afgesloten verpakking naar de verbrandingsoven te brengen. Daar moet het met verpakking en al daadwerkelijk verbrand worden, en niet gecomposteerd.

preventief

- Ontsmet snoeimessen geregeld (bijvoorbeeld met onverdunde Dettol): niemand doet het, maar het is zóó belangrijk!
- Dek snoeiwonden en andere beschadigingen af met een wondafdekmiddel (zoals koperhoudende pasta of een koperoplossing).
- Verwijder nabloei bij fruitbomen
- Om bloei te vermijden hoort iedereen zijn meidoornhagen te scheren tijdens de winter (waardoor je veel bloemknoppen mee wegscheert) → de bloesems zijn immers één van de toegangspoorten voor de bacterie tot de plant.

bacterievuur

herkennen en ingrijpen

provinciebestuur West-Vlaanderen
Dienst Natuur en landschapsecologie

Wouter Vuylsteke
Koning Leopold III-laan 41
8200 Sint-Andries (Brugge)
T 050 40 31 11
F 050 40 31 00

www.bacterievuur.be

bacterievuur

herkennen en ingrijpen

Bacterievuur is een vervelende plantenziekte die vooral fruitkwekers (appel en peer), maar ook boomtelers kopzorgen baart. Dat betekent echter niet dat U géén betrokken partij bent. Vele sierstruiken zijn immers ook gevoelig voor de ziekte. Ook tuinen kunnen dus 'geïnfecteerd' zijn, en op die manier een mogelijke bron van nieuwe infectie.

Het is dus goed dat U één en ander goed in de gaten houdt in uw tuin, zeker als U dicht bij professionele kwekers/telers zou wonen.

Lees en leer!

Wat?

Bacterievuur is een bacteriële plantenziekte (bacterie *Erwinia amylovora*). De naam "bacterievuur" wijst al op het karakteristieke van de ziekte. Bij aantasting zien we een bruinzwart verkleuren, verdorren en verschrompelen van bloesems, bladeren en twijgen (alsof ze door vuur verschroeid werden).

De ziekte valt niet te 'genezen'.

Welke plantensoorten zijn gevoelig voor bacterievuur?

Quasi allemaal soorten uit de Rozenfamilie!

Hieronder vind je foto's van de belangrijkste waardplanten. De foto's zetten de meest typerende kenmerken (blad, vrucht, bloei, groeivorm, ...) van de plant in de verf, zodat herkennen hopelijk makkelijk wordt. Ook enkele minder bekende soorten zijn gevoelig, zoals de Meelbes (een 'broer' van de Lijsterbes), de Glansmispel (*Photinia*) en de Wolmispel (*Eriobotrya*)

Misschien komt één van deze soorten voor in uw tuin! ↓

Peer, (*Pyrus*)

Appel, (*Malus*)

Meidoorn, (*Crataegus*)

Lijsterbes, (*Sorbus*)

Dwergmispel, (*Cotoneaster*)

Mispel, (*Mespilus*)

Kweeper, (*Cydonia*)

Japanse kwee, (*Chaenomeles*)

Vuurdoorn, (*Pyracantha*)

Krentenboompje, (*Amelachier*)

Vanwaar aandacht voor de ziekte

De ziekte houdt grote risico's in voor professionele fruitkwekers en boomtelers. Geïnfecteerde planten(delen) moeten immers vernietigd worden. Dat levert een pak productieverlies op! De jaren 2007 en 2008 waren daarenboven jaren met een hoge infectiedruk, wegens 'gunstige' omstandigheden voor de verspreiding van de ziekte (warm en broeierig weer op het moment dat planten via bloesems, jonge scheuten of beschadigde plantendelen 'makkelijk' infecteerbaar zijn).

De kwekers/telers zelf doen alles om binnen hun kwekerij de ziekte onder controle te houden, maar dat is niet genoeg. Een flink pak 'infectiedruk' speelt zich namelijk af buiten de kwekerij, op alle mogelijke waardplanten ...

Uw rol in dit alles

Om het even 'gewichtig' uit te drukken, het is onze/uw maatschappelijke plicht om de infectiedruk van bacterievuur zo laag mogelijk te houden

Denk dus tweemaal na voordat U overweegt om nieuwe waardplanten van bacterievuur aan te planten in uw tuin (en als U weet hebt dicht bij kwekers/telers te wonen, doet U dit beter ronduit niet).

Het is wettelijk zelfs verboden *Cotoneaster salicifolius* en *Cotoneaster x watereri* en de daarbij horende cultivars te planten.

Verder is het belangrijk dat U

- de waardplanten van de ziekte leert (her)kennen;
- de ziektebeelden van bacterievuur leert herkennen;
- weet hoe U moet ingrijpen bij vaststelling van de ziekte!

Hebt U waardplanten in de tuin? Wees dan zo goed om ze regelmatig te controleren op infectie, minstens vanaf het begin van de bloei, daarna op regelmatige basis.